

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT

Adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides

el 20 de novembre de 1989

PREÀMBUL

Els estats membres d'aquesta Convenció,

Considerant que, d'acord amb els principis proclamats a la Carta de les Nacions Unides, el reconeixement de la dignitat inherent i dels drets iguals i inalienables de tots els membres de la família humana són el fonament de la llibertat, la justícia i la pau del món,

Tenint present que els pobles de les Nacions Unides, a la Carta, han reafirmat la seva fe en els drets humans fonamentals i en la dignitat de promoure el progrés social i elevar el nivell de vida dins d'un concepte més ampli de llibertat.

Reconeixent que les Nacions Unides, en la Declaració Universal dels Drets Humans, han proclamat i acordat que tothom té tots els drets i llibertats que hi són enunciats sense cap classe de distinció per raó de raça, color, sexe, llengua, religió, opinió política o d'altra mena, d'origen nacional o social, posició econòmica, naixement o qualsevol altra condició.

Recordant que, a la Declaració Universal dels Drets Humans. Les Nacions Unides han proclamat que la infància té dret a una assistència i atenció especials.

Amb el convenciment que la família, com a grup fonamental de la societat i com a medi natural per al creixement i el benestar de tots els seus membres, i particularment dels infants, ha de rebre la protecció i l'assistència necessàries per poder assumir plenament les seves responsabilitats dins de la comunitat.

Reconeixent que l'infant, per a aconseguir un desenvolupament ple i harmoniós de la seva personalitat, ha de créixer en un medi familiar, en una atmosfera de felicitat, amor i comprensió.

Considerant que l'infant ha de ser preparat per viure una vida individual en la societat i educat en l'esperit dels ideals proclamats a la Carta de les Nacions Unides, i especialment en un esperit de pau, tolerància, dignitat, llibertat, igualtat i solidaritat.

Tenint present que la necessitat de prestar atenció especial a l'infant ha estat estatuïda a la Declaració dels Drets de l'Infant de Ginebra de 1924 i a la Declaració de Drets de l'Infant adoptada per les Nacions Unides el 1959, i reconeguda a la Declaració Universal dels Drets Humans, al Pacte Internacional sobre Drets Civils i Polítics (particularment els articles 23 i 24), al Pacte Internacional sobre Drets Econòmics, Socials i Culturals (especialment al article 10) i als estatuts i normatives de les institucions especialitzades i de les organitzacions internacionals relacionades amb el benestar dels infants.

Tenint present que, tal com assenyala la Declaració dels Drets de l' Infant adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides de 20 de novembre de 1959, "l'infant, per raó de la seva immaduresa mental i física, necessita atenció i salvaguarda especials, i protecció legal adequada, tant abans del seu naixement com després.

Recordant les disposicions de la Declaració sobre els principis legals i socials referits a la protecció i el benestar de l'infant, amb especial referència al acolliment i a l'adopció nacional i internacional (resolució 41/85 de l'Assemblea General de 3 de desembre de 1986); les Normes mínimes de les Nacions Unides per a l'administració de la justícia de Menors ("Normes de Beijing") (resolució 40/33 de l'Assemblea General de 14 de desembre de 1975); Declaració sobre la protecció de la dona i l'infant en estats de emergència o de conflicte armat (resolució 3318(XXIX) de l'Assemblea General de 14 de desembre de 1975.

Reconeixent que a tots els països del món hi ha infants que viuen en condicions excepcionalment difícils i que aquest infants necessiten una consideració especial.

Valorant degudament la importància de les tradicions i dels valors culturals de cada poble per a la protecció i el desenvolupament harmoniosos de l'infant.

Reconeixent la importància de la cooperació internacional per a millorar les condicions de vida dels infants a tots els països, i particularment als països en vies de desenvolupament.

Han acordat el que segueix:

PART I

Article 1

Pel que fa a aquesta Convenció, s'entén per infant tot ésser humà menor de 18 anys, tret que en virtut de la llei que li sigui aplicable, hagi assolit la majoria d'edat abans.

Article 2

Els Estats membres han de respectar els drets enunciats en aquesta Convenció i assegurar-los a tots els infants sota la seva jurisdicció sense cap mena de discriminació, independentment de la raça, el color, el sexe, la llengua, la religió, l'opinió política o d'altra mena, l'origen nacional, ètnic o social, la posició econòmica, la incapacitat física, el naixement o qualsevol altra condició de l'infant, dels seus pares, o dels seus tutors legals.

Els Estats membres prendran totes les mesures adequades per assegurar que l'infant estigui protegit contra tota classe de discriminació o càstig per mor de la condició, les activitats, les opinions expressades o de les creences dels seus pares, tutors legals o familiars de l'infant.

Article 3

En totes les accions que concerneixen l'infant, tant si són portades a terme per institucions de benestar social públiques o privades, tribunals de justícia, autoritats

administratives o cossos legislatius, la consideració principal ha de ser l'interès primordial de l'infant.

Els Estats membres es comprometen a assegurar als infants tota la protecció i atenció necessàries per a llur benestar, tenint en compte els drets i els deures del seus pares, tutors legals o d'altres persones que en tinguin la responsabilitat legal i, amb aquest fi, han de prendre totes les mesures legislatives i administratives adequades.

Els Estats membres han d'assegurar que les institucions, els serveis i el equipaments responsables de l'atenció o la protecció dels infants compleixin les normes establertes per l'autoritat competent, especialment pel que fa a la seguretat, la salubritat, el nombre i la competència del personal, i també que hi hagi supervisió professional.

Article 4

Els Estats membres han d'adoptar totes les mesures legislatives, administratives i d'altres d'adequades per fer efectius els drets reconeguts en aquesta Convenció. Pel que fa als drets econòmics, socials i culturals, els Estats membres han de prendre aquestes mesures tant com els ho permetin els seus recursos i, si fos necessari, dins del marc de la cooperació internacional.

Article 5

Els estats membres han de respectar les responsabilitats, els drets i els deures dels pares i, si fos el cas, els dels membres de la família extensa o de la comunitat d'acord amb els usos locals, dels tutors legals o altres persones que en tinguin la responsabilitat i d'acord amb el desenvolupament de les capacitats de l'infant donar-li la direcció i la guia adequades perquè pugui exercir els drets reconeguts en aquesta Convenció.

Article 6

Els Estats membres reconeixen que tot infant té el dret intrínsec a la vida.

Els Estats membres han d'assegurar al màxim possible la supervivència i el desenvolupament de l'infant.

Article 7

L'infant ha de ser registrar immediatament després del seu naixement i des d'aquest moment té dret a un nom, a tenir una nacionalitat i, fins on sigui possible, el dret a conèixer els seus pares i a ser pujat per ells.

Els Estats membres han d'assegurar l'efectivitat d'aquests drets d'acord amb la seva legislació nacional i les obligacions concretes en virtut dels acords internacionals en aquest camp, especialment quan altrament l'infant mancaria de nacionalitat.

Article 8

Els Estats membres es comprometen a respectar el dret de l'infant a preservar la seva identitat, incloent-hi la nacionalitat, el nom i el parentiu familiar, d'acord amb la llei i sense interferències il·lícites.

Si un infant fos privat il·legalment d'alguns dels elements de la seva identitat, o de tots, els Estats membres li prestaran l'assistència i la protecció adequades amb la finalitat de restablir ràpidament la seva identitat.

Article 9

Els Estats membres vetllaran perquè l'infant no sigui separat dels seus pares contra llur voluntat, tret de quan les autoritats competents, d'acord amb la legislació i els procediments aplicables, decideixin que aquesta separació és necessària per a l'interès primordial de l'infant. Aquesta decisió pot ser necessària en casos especials, com quan els pares maltracten o abandonen l'infant o quan els pares viuen separats i s'ha de prendre una decisió sobre el lloc de residència de l'infant.

En qualsevol procediment relatiu al paràgraf 1, totes les parts interessades han de tenir l'oportunitat de participar-hi i de donar a conèixer la seva opinió.

Els Estats membres han de respectar el dret de l'infant separat d'un dels seus pares o d'ambdós de tenir relacions personals i contacte directe amb tots dos regularment, tret de si això va contra el seu interès primordial.

Quan aquesta separació sigui el resultat d'una mesura presa per un Estat membre, com ara la detenció, l'empresonament, l'exili, la deportació o la mort (inclosa la mort per qualsevol causa mentre la persona estigui sota la custòdia de l'Estat), d'un dels pares de l'infant o de tots dos, o de l'infant, l'Estat membre, quan li ho demanin, ha de donar la informació essencial sobre el lloc on es troben el membre o els membres absents de la família a l'infant, als pares o, si convé, a un altre membre de la família, tret que amb això l'infant pogués resultar perjudicat. A més, els Estats membres s'han d'assegurar que la presentació d'aquesta petició no comporti conseqüències adverses per a la persona o les persones implicades.

Article 10

D'acord amb l'obligació dels Estats membres segons l'article 9, paràgraf 1, tota sol·licitud feta per un infant o pels seus pares per entrar en un Estat membre o sortir-ne amb l'objectiu de reunificar la família, han de ser tramitades pels Estats membres positivament, humanament i expeditivament. A més, els Estats membres han d'assegurar que la presentació d'aquesta sol·licitud no tingui conseqüències adverses per als sol·licitants ni per als seus familiars.

Un infant els pares del qual visquin en Estats diferents té el dret de tenir relacions personals i contactes directes amb tots dos progenitors amb regularitat, tret de circumstàncies excepcionals. Amb aquesta finalitat, i d'acord amb el deures dels Estats membres establerts a l'article 9, paràgraf 2, els Estats membres han de respectar el dret de l'infant i dels seus pares a sortir de qualsevol país, fins i tot del propi, i d'entrar al seu propi país. El dret a sortir de qualsevol país solament estarà subjecte a les restriccions legals i que siguin necessàries per a protegir la seguretat nacional, l'ordre públic, la salut o la moral públiques o els drets i les llibertats d'altres persones, i en consonància amb els altres drets reconeguts en aquesta Convenció.

Article 11

Els Estats membres han de prendre mesures per evitar el trasllat il·lícit d'infants a l'estranger i que siguin retinguts il·lícitament.

Amb aquesta finalitat, els Estats membres han de promoure l'establiment d'acords bilaterals o multilaterals, o l'adhesió als acords existents.

Article 12

Els Estats membres han d'assegurar a l'infant amb capacitat de formar un judici propi el dret a manifestar la seva opinió en tots els afers que l'afectin. Les opinions de l'infant han de ser tingudes en compte segons la seva edat i maduresa.

Amb aquesta finalitat, l'infant han de tenir especialment l'oportunitat de ser escoltat en qualsevol procediment judicial o administratiu que l'afecti, bé directament, bé per mitjà d'un representant o d'una institució adequada, d'acord amb les normes de procediment de la legislació.

Article 13

L'infant té el dret a la llibertat d'expressió; aquest dret inclou el dret a cercar, rebre, i difondre informació i idees de tota mena, sense consideració de fronteres, sigui oralment, per escrit, o impreses en forma d'art o per qualsevol altre mitjà triat per l'infant.

L'exercici d'aquest dret pot estar subjecte a algunes restriccions, que seran només les que prevegi la llei i que siguin necessàries:

per respecte als drets o a la reputació d'altri; o

per a la protecció de la seguretat nacional, de l'ordre públic o de la salut o la moral públiques.

Article 14

Els Estats membres han de respectar el dret de l'infant a la llibertat de pensament, de consciència i de religió.

Els Estats membres han de respectar els drets i els deures dels pares i, si convé, dels tutors legals, a dirigir l'infant en l'exercici del seu dret d'acord amb el desenvolupament de les seves facultats.

La llibertat a manifestar la pròpia religió o les pròpies creences només pot tenir les limitacions legals necessàries per a protegir la seguretat, l'ordre, la salut o la moral públiques, i els drets i les llibertats fonamentals dels altres.

Article 15

Els Estats membres reconeixen els drets de l'infant a la llibertat d'associació i a la llibertat de reunió pacífica.

En l'exercici d'aquests drets no hi ha d'haver més restriccions que les establertes de conformitat amb la llei i que siguin necessàries en una societat democràtica en interès de la seguretat nacional o pública, l'ordre públic, la protecció de la salut o la moral públiques, o la protecció dels drets i les llibertats dels altres.

Article 16

Cap infant no pot ser subjecte d'interferències arbitràries o il·legals en la seva vida privada, la seva família, domicili o correspondència, ni d'atacs il·legals al seu honor i reputació.

L'infant té dret a la protecció de la llei contra aquestes interferències o atacs.

Article 17

Els Estats membres reconeixen la importància de la funció dels mitjans de comunicació i han de vetllar perquè l'infant tingui accés a informacions i materials informatius procedents de diverses fons nacionals i internacionals, especialment les que tenen per finalitat promoure el seu benestar social, espiritual i moral, i la seva salut física i mental. Amb aquesta finalitat, els Estats membres:

Han d'encoratjar els mitjans de comunicació social a difondre informació i materials informatius que siguin beneficiosos socialment i culturalment per a l'infant d'acord amb l'esperit de l'article 29;

Han de promoure la cooperació internacional en la producció, l'intercanvi i la difusió d'aquesta informació i d'aquest material informatiu procedent de diverses fons nacionals i internacionals;

Han d'encoratjar la producció i la difusió de llibres infantils;

Han d'encoratjar els mitjans de comunicació a tenir una atenció especial a les necessitats lingüístiques de l'infant que pertany a un grup minoritari o que sigui indígena;

Han de promoure el desenvolupament de la normativa adequada per a protegir l'infant de la informació o del material informatiu perjudicial per al seu benestar tenint en compte les disposicions dels articles 13 i 18.

Article 18

Els Estats membres han d'esmerçar els seus millors esforços a assegurar el reconeixement del principi que el pare i la mare tenen responsabilitats comunes en l'educació i el desenvolupament de l'infant. Els pares o, si falten, els tutors legals, tenen la responsabilitat primordial de l'educació i el desenvolupament de l'infant. L' preocupació fonamental ha de ser l'interès primordial de l'infant.

Amb la finalitat de promoure i garantir els drets enunciats en aquesta Convenció, els Estats membres han de donar l'ajut oportú als pares i tutors perquè puguin acomplir les seves responsabilitats d'educar l'infant i han d'assegurar la creació d'institucions, equipaments i serveis per a l'atenció dels infants.

Els Estats membres han de prendre totes les mesures apropiades perquè els infants de pares que treballen es beneficiïn dels serveis i equipaments de guarda d'infants a què tinguin dret.

Article 19

Els Estats membres han de prendre totes les mesures legislatives, administratives, socials i educatives apropiades per a protegir l'infant contra totes les formes de violència física o mental, lesions, abusos, abandonament o tracte negligent, maltractament o

explotació, inclosos els abusos sexuals, físics o mentals, mentre està sota la tutela dels seus pares, tutors legals o de qualsevol altra persona que en tingui la tutela.

Aquestes mesures protectores, si cal, han d'incloure procediments efectius per a l'establiment de programes socials, amb la finalitat de donar el suport necessari a l'infant i als que en tenen la tutela, i també per a d'altres maneres de prevenir, detectar, informar, derivar, investigar, tractar i seguir els casos de maltractaments descrits més amunt, a més de les actuacions judicials, si fossin necessàries.

Article 20

Un infant privat temporalment o permanentment del seu entorn familiar o quan per al seu interès primordial no es pugui permetre que hi romangui, té dret a la protecció i l'ajuda especials de l'estat.

Els Estats membres, d'acord amb les seves legislacions nacionals, han d'assegurar una atenció alternativa a aquest infant.

Aquesta atenció pot comprendre, entre d'altres, l'acolliment familiar, la Kafala de la llei islàmica, l'adopció o, si fos necessari, la col·locació en institucions apropiades per a l'atenció de l'infant. En considerar lesa solucions s'ha de prestar una especial atenció al fet que és desitjable que l'infant continuï la seva educació en el seu propi medi ètnic, religiós, cultural i lingüístic.

Article 21

Els Estats membres que reconeixen o permeten l'adopció han d'assegurar que la consideració principal sigui l'interès primordial de l'infant i:

Han de vetllar perquè l'adopció de l'infant només sigui autoritzada per les autoritats competents, les quals han de determinar, d'acord amb la llei i les normatives aplicables, i tota la informació pertinent i fidedigna, que l'adopció es pot permetre en vista de la situació jurídica de l'infant en relació amb els seus pares, parents o tutors legals, i que, si n'és un requisit, les persones implicades hagin donat el consentiment informat per a l'adopció amb tot l'assessorament que pugui ser necessari;

Han de reconèixer que si l'infant no pot ser col·locat en una família d'acolliment o adoptiva, o no hi ha manera adequada d'atendre'l en el seu país d'origen, l'adopció entre països pot ser considerada com un mitjà alternatiu de l'atenció a la infància;

Han de prendre totes les mesures convenients per assegurar que l'infant objecte d'adopció entre països gaudeixi de totes les salvaguardes i garanties equivalents a les de l'adopció nacional;

En l'adopció entre països han de prendre totes les mesures necessàries per assegurar que l'adopció no proporcioni guanys econòmics indeguts als qui hi participin;

Quan escaigui, han de promoure els objectius d'aquest article pactant acords o convenis bilaterals o multilaterals i s'han d'esforçar a assegurar que la col·locació de l'infant en un altre país és duta a terme pels òrgans o les autoritats competents.

Article 22

Els Estats membres han de prendre les mesures apropiades perquè un infant que demana estatut de refugiat o que sigui considerat refugiat d'acord amb la llei i els procediments nacionals o internacionals, tant si va acompanyat pels seus pares com per un altra persona, rebi la protecció necessària i una assistència humanitària, i que gaudeixi dels drets aplicables enunciats en aquesta Convenció i en d'altres normatives de drets humans o de caràcter humanitari a què aquests Estats s'hagin adherit.

Amb aquesta finalitat, els Estats membres, si ho consideren convenients, han de cooperar en qualsevol esforç fet per les Nacions Unides per protegir i ajudar aquest infant a torbar els seus pares o d'altres membres de la família, o de qualssevol infant refugiat per obtenir la informació necessària perquè es reuneixi amb la seva família. Quan ni el pares ni els altres membres de la família puguin ser localitzats, l'infant ha de tenir la mateixa protecció que qualsevol altre infant privat temporalment o definitivament del seu medi familiar pel motiu que sigui, tal com s'enuncia en aquesta Convenció.

Article 23

Els Estats membres reconeixen que l'infant disminuït físicament o mentalment ha de gaudir d'una vida plena i respectable en condicions que li assegurin dignitat, que li permetin d'arribar a valdre's per ell mateix i que li faciliten la participació activa en la comunitat.

Els Estats membres reconeixen el dret de l'infant disminuït a rebre atencions especials i vetllaran perquè, d'acord amb els recursos disponibles, es presti a l'infant beneficiari i als qui tinguin la responsabilitat de la seva cura l'ajuda sol·licitada, i que aquesta sigui l'adequada a la situació de l'infant i dels pares o d'altres persones que en tinguin cura.

En consideració a les necessitats especials de l'infant disminuït, l'ajuda donada d'acord amb el paràgraf 2 ha de ser gratuïta sempre que sigui possible, tenint en compte els recursos econòmics dels seus pares o de les altres persones que en tinguin cura, i ha d'anar destinada a assegurar que l'infant disminuït tingui accés efectiu a l'educació, la formació, els serveis d'atenció a la salut, la preparació per al treball, i les oportunitats d'esplai, i que rebi aquests serveis de manera adequada per a aconseguir la màxima integració social i desenvolupament individual possibles, inclòs el desenvolupament cultural, i espiritual.

Els Estats membres han de promoure, amb esperit de cooperació internacional, l'intercanvi d'informació adequada en el camp de l'atenció preventiva de la salut i del tractament mèdic, psicològic i funcional dels infants disminuïts, i la difusió d'informació concernent als mètodes de rehabilitació i als serveis d'ensenyament i de formació professional, i l'accés a aquesta informació, amb l'objectiu que els Estats membres puguin millorar llur capacitat i coneixements i ampliar llur experiència en aquest camp. En aquest aspecte, s'han de tenir especialment en compte els països en vies de desenvolupament.

Article 24

Els Estats membres reconeixen el dret de l'infant a gaudir del nivell de salut més alt possible i d'equipaments de tractament de les malalties i de restabliment de la salut. Els Estats integrants s'han d'esforçar a assegurar que cap infant no sigui privat del seu dret a accedir a aquests serveis.

Els Estats membres han d'assegurar la plena aplicació d'aquest dret i, especialment., han de prendre les mesures següents:

Reduir la mortalitat dels nadons i dels infants.

Assegurar la prestació de l'assistència mèdica i l'atenció a la salut que siguin necessàries a tots els infants, posant l'èmfasi en el desenvolupament de l'atenció primària de la salut.

En el marc de l'atenció primària de la salut, combatre les malalties i la desnutrició mitjançant, entre d'altres coses, l'aplicació de la tecnologia de què es disposi i el subministrament d'aliments nutritius adequats i d'aigua potable neta, prenent en consideració els perills i els riscos de pol·lució ambiental.

Assegurar atenció sanitària prenatal i postnatal a les mares.

Vetllar perquè tots els sectors de la societat, i especialment els pares i els infants, estiguin informats, tinguin accés a l'educació i rebin suport en l'ús dels coneixements bàsics sobre la salut i la nutrició dels infants, els avantatges de l'alletament matern, la higiene i la sanitat ambiental, i la prevenció d'accidents.

Desenvolupar l'atenció sanitària preventiva, l'orientació dels pares i l'educació i els serveis de planificació familiar.

Els Estats membres han de prendre totes les mesures apropiades eficaces per bandejar les pràctiques tradicionals perjudicials per a la salut dels infants.

Els Estats membres es comprometen a promoure i encoratjar la cooperació internacional per aconseguir progressivament la realització plena dels drets reconeguts en aquest article. Respecte a això, s'han de tenir en compte especialment les necessitats dels països en desenvolupament.

Article 25

Els Estats membres reconeixen el dret de l'infant que ha estat internat o bé col·locat en una família d'acolliment per les autoritats competents, amb la finalitat d'atendre, protegir o tractar la seva salut física o mental, a una revisió periòdica del tractament que rep i totes les altres circumstàncies rellevants en aquest internament o acolliment familiar.

Article 26

Els estats membres han de reconèixer el dret de tots els infants a ser beneficiaris de la seguretat social i de les prestacions socials, i han de prendre les mesures necessàries per aconseguir la plena realització d'aquest dret d'acord amb la legislació nacional.

Les prestacions s'haurien de concedir, si fos el cas, tenint en compte els recursos i les circumstàncies de l'infant i de les persones que tinguin la responsabilitat del seu manteniment, i també tota altra consideració pertinent en una sol·licitat feta per l'infant o en nom seu.

Article 27

Els Estats membres reconeixen el dret de tots els infants a un nivell de vida adequat al seu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral i social.

Els pares o altres persones responsables de l'infant tenen l'obligació primordial d'assegurar, dins de les seves possibilitats econòmiques, les condicions de vida necessàries per al desenvolupament de l'infant.

Els Estats membres, d'acord amb les condicions nacionals i segons els seus mitjans, han de prendre les mesures apropiades per ajudar els pares i les altres persones responsables de l'infant a fer efectiu aquest dret i, en cas de necessitat, han de donar ajut material i programes de suport, principalment pel que fa a la nutrició, el vestit i l'habitatge.

Els Estats membres han de prendre les mesures pertinents per assegurar que els pares o altres persones que en tinguin la responsabilitat financera, satisfacin la pensió per a la manutenció i l'allotjament de l'infant, tant si viuen a l'Estat integrant com a l'estranger. Especialment, si la persona que té la responsabilitat financera de l'infant viu en un Estat diferent d'aquell on viu l'infant, els Estats integrants han de promoure l'adhesió als acords internacionals o la signatura d'aquests acords, a més de fer tota altra gestió pertinent.

Article 28

Els estats membres reconeixen el dret de l'infant a l'educació, i amb l'objectiu d'aconseguir aquest dret progressivament i basant-se en la igualtat d'oportunitats, especialment han de:

Implantar l'ensenyament primari obligatori i gratuït per a tothom;

Fomentar el desenvolupament de formes diferents de l'ensenyament secundari, inclòs l'ensenyament general i el professional, i posar-lo a l'abast de tots els infants prenent les mesures pertinents, com ara implantat l'ensenyament gratuït i oferint ajut econòmic en cas de necessitat;

Mitjançant qualsevol mitjà adequat, fer que l'ensenyament superior sigui accessible a tothom, segons la capacitat de cadascú.

Posar a l'abast de tots els infants informació i orientació sobre les qüestions referents a l'educació i professionals.

Prendre mesures per a encoratjar l'assistència regular a l'escola i reduir les taxes d'abandonament escolar.

Els Estats membres han de prendre totes les mesures adequades per assegurar que la disciplina escolar sigui administrada de manera compatible amb la dignitat humana de l'infant i de conformitat amb aquesta Convenció

Els Estats membres han de fomentar i encoratjar la cooperació internacional pel que fa a l'educació, especialment amb l'objectiu de contribuir a eliminar la ignorància i l'analfabetisme del món, i facilitar l'accés als coneixements científics i tècnics i als mètodes d'ensenyament moderns. En aquest aspecte, s'ha de tenir en compte especialment les necessitats dels països en desenvolupament.

Article 29

Els Estats membres convenen que l'educació de l'infant ha d'anar adreçada a:

Desenvolupar tant com es pugui la personalitat, el talent i la capacitat mental i física de l'infant;

Infondre en l'infant el respecte envers els seus pares, la seva pròpia identitat cultural, llengua i valors, i envers els valors nacionals del país on viu, del país d'on podria procedir i envers les civilitzacions diferents de la seva.

Preparar l'infant a una vida responsable en una societat lliure, amb esperit de comprensió, pau, tolerància, igualtat entre els sexes i amistat entre tots els pobles, grups ètnics, nacionals i religiosos i persones d'origen indígena.

Infondre en l'infant el respecte a l'entorn natural.

Cap punt d'aquest article o de l'article 28 ha de ser interpretat de manera que restringeixi la llibertat dels individus i de les entitats per establir i dirigir institucions d'ensenyament, sempre que siguin respectats els principis del paràgraf 1 d'aquest article, i que l'educació donada en aquestes institucions s'ajusti a les normes mínimes de l'Estat.

Article 30

Als Estats on hi hagi minories ètniques, religioses o lingüístiques, o persones d'origen indígena, a l'infant que pertanyi a una minoria o que sigui indígena no se li pot negar mai, en comunitat amb els altres membres del seu grup, el dret a gaudir de la seva pròpia cultura, a professar i practicar la seva pròpia religió i a utilitzar la seva pròpia llengua.

Article 31

Els Estats membres reconeixen el dret de l'infant al descans i a l'esplai, al joc i a les activitats d'esbarjo adequades a la seva edat, i a participar lliurement en la vida cultural i les arts.

Els Estats membres han de respectar i promoure el dret de l'infant a participar plenament en la vida cultural i artística i han d'afavorir oportunitats de participació en activitats culturals, artístiques, recreatives i d'esplai.

Article 32

Els Estats membres reconeixen el dret de l'infant a ser protegit contra l'explotació econòmica, i a fer qualsevol treball que pugui ser perillós o entorpir la seva educació, o que sigui perjudicial per a la seva salut o el seu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral o social.

Els Estats membres han de prendre mesures legislatives, administratives, socials i educatives per assegurar l'aplicació d'aquest article. Amb aquesta finalitat, i tenint en compte les disposicions pertinents i les normes internacionals, els Estats integrants, en especial:

Han de regular l'edat o les edats mínimes per començar a treballar;

Han de regular l'horari i les condicions de treball; i

Han d'estipular les multes apropiades i d'altres sancions encaminades a assegurar el compliment efectiu d'aquest article.

Article 33

Els Estats membres han de prendre totes les mesures apropiades, fins i tot mesures legislatives, socials i educatives, per protegir els infants de l'ús il·lícit de les substàncies psicoactives i de les substàncies psicoactives enumerades en els tractats internacionals pertinents, i per impedir que els infants siguin utilitzats en la producció il·lícita i en el tràfic d'aquestes substàncies.

Article 34

Els Estats membres es comprometen a protegir l'infant de totes les maneres d'explotació i d'abús sexual. Amb aquesta finalitat, els Estats integrants, en particular, han de prendre totes les mesures nacionals, bilaterals i multilaterals necessàries per impedir:

La inducció i la coacció a un infant perquè participi en qualsevol activitat sexual il·legal;

L'explotació d'infants en la prostitució o en d'altres pràctiques sexuals il·legals;

L'explotació d'infants en espectacles i en material pornogràfic.

Article 35

Els Estats membres han de prendre totes les mesures nacionals, bilaterals i multilaterals convenients per impedir el segrest, la venda o el tràfic d'infants per qualsevol motiu i de qualsevol manera.

Article 36

Els Estats membres han de protegir l'infant contra tota altra mena d'explotació que pugui perjudicar qualsevol aspecte del seu benestar.

Article 37

Els Estats membres han de vetllar que:

Cap infant no sigui sotmès a tortura o cap altre tractament o càstig cruel, inhumà o degradant. Especialment, no s'ha d'imposar la pena capital ni la de presó perpètua sense la possibilitat d'excarceració pels delictes comesos per menors de 18 anys.

Cap infant no sigui privat de la seva llibertat il·legalment o arbitràriament. La detenció o l'empresonament d'un infant només pot portar-se a terme d'acord amb la llei i només com a última mesura, i durant el període de temps més curt possible que correspongui.

Tot infant privat de llibertat ha de ser tractat amb la humanitat i respecte a la dignitat i herent a la persona humana i tenint en compte les necessitats d'una persona de la seva edat. Especialment, un infant privat de llibertat ha d'estar separat dels adults, tret que es considerés convenient per a l'interès primordial de l'infant, i ha de tenir dret a mantenir el contacte amb la seva família per mitjà de correspondència o visites, tret de circumstàncies excepcionals;

Tot infant privat de la seva llibertat ha de tenir dret a un accés ràpid a l'assistència legal o d'altra que sigui adequada i a recusar la legalitat de la seva privació de llibertat davant d'un tribunal o d'una altra autoritat competent, independent i imparcial i a una resolució ràpida de l'actuació.

Article 38

En els conflictes armats que afectin un infant, els Estats membres es comprometen a respectar i vetllar perquè es respectin les normes de la legislació internacional humanitària que li sigui aplicable.

Els Estats membres han de prendre totes les mesures possibles per evitar que les persones que no hagin complert 15 anys no prenguin part directament en les hostilitats.

Els Estats membres, en les seves forces armades, s'han d'abstenir de reclutar qualsevol persona menor de 15 anys. Quan es faci un reclutament entre persones que hagin complert 15 anys, però menors de 18, els Estats membres han de procurar donar prioritat als de més edat.

D'acord amb les obligacions emanades de la legislació humanitària internacional de protegir la població civil durant els conflictes armats, els Estats membres han de prendre totes les mesures possibles per assegurar la protecció i l'atenció dels infants afectats per un conflicte armat.

Article 39

Els Estats membres han de prendre totes les mesures adequades per promoure la recuperació física i psicològica, i la reinserció social d'un infant víctima de qualsevol forma d'abandó, explotació, abús, tortura o qualsevol altra forma de tractament o càstig cruel, inhumà o degradant; o conflictes armats. Aquesta recuperació i reinserció ha de tenir lloc en un ambient que protegeixi la salut, l'autoestima i la dignitat de l'infant.

Article 40

Els Estats membres reconeixen el dret de tot infant de qui s'al·legui que ha infringit la llei penal, o a qui se n'acusi o en sigui declarat culpable, de ser tractat d'una manera que promogui el seu sentit de dignitat i vàlua, i que reforci el seu respecte pels drets humans i les llibertats fonamentals dels altres; i tenint en compte la seva edat i la importància de promoure que l'infant es reinsereixi en la societat i que hi assumeixi una funció constructiva.

Amb aquesta finalitat, i tenint en compte les disposicions pertinents de les normatives internacionals, els Estats membres han d'assegurar especialment:

Que no s'al·legui que cap infant ha infringit la llei penal, ni se l'acusi o se'l declari culpable per actes o omissions que no eren prohibits a la legislació nacional o internacional quan van ser comesos;

Que tot infant de qui s'al·legui que ha infringit la llei penal o se l'acusi d'haver-ho fet, tingui almenys les següents garanties:

ser considerat innocent mentre no se'n provi la culpabilitat d'acord amb la llei;

ser informat amb promptitud dels càrrecs que se li imputen, directament o a través dels seus pares o tutor legal, i tenir l'assistència legal o d'altra d'apropiada en la preparació i en la presentació de la seva defensa;

que la causa sigui dirimida sense demora per una autoritat competent, independent i imparcial, o per un cos judicial en una audiència equitativa d'acord amb la llei i en presència d'un assessor jurídic o d'altre d'adequat, tret que es considerés negatiu per als interessos primordials de l'infant, tenint en compte especialment la seva edat i situació i la dels seus pares o tutors legals;

a no ser obligat a donar testimoni o a confessar-se culpable; interrogar o haver interrogat els testimonis contraris i obtenir la participació i l'interrogatori de testimonis de descàrrec o almenys en condicions d'igualtat;

en el cas que es consideri que ha infringit la llei penal, que aquesta decisió i qualsevol mesura imposada en conseqüència, sigui revisada per una autoritat o un òrgan judicial superior competent, independent i imparcial;

tenir assistència gratuïta d'un intèrpret si l'infant no comprèn o no parla l'idioma utilitzat;

que la seva vida privada sigui respectada plenament en totes les fases del procediment. Els Estats membres han de promoure l'establiment de lleis, procediments, autoritats i institucions específiques aplicables a infants de qui es presumeix que han infringit la llei penal, se'ls acusa d'haver-ho fet o se n'han declarat culpables, i especialment: Establir una edat mínima per sota de la qual s'ha de considerar que l'infant no té la capacitat d'infringir la llei;

Si és adequat i desitjable, establir mesures apropiades per tractar aquests infants sense utilitzar procediments judicials, sempre que siguin respectats plenament els drets humans i les garanties legals.

Disposar diverses mesures, com ara ordres de protecció, orientació i supervisió, assessorament, llibertat a prova, acolliment familiar, programes educatius i de formació professional, i d'altres alternatives a l'internament en institucions per assegurar que els infants són tractats de manera apropiada tant a les seves circumstàncies com a la infracció penal.

Article 41

Res d'aquesta Convenció no afectarà cap disposició que sigui millor per a la realització dels drets de l'infant i que formi part de:

la legislació d'un Estat membre; o

la legislació internacional vigent en aquest Estat.

PART II

Article 42

Els Estats membres es comprometen a donar a conèixer àmpliament els principis i les disposicions d'aquesta Convenció per mitjans eficaços i adequats, tant a infants com a adults.

Article 43

Amb la finalitat d'examinar els progressos fets pels Estats membres per aconseguir el compliment de les obligacions concretes en aquesta Convenció, s'establirà un Comitè dels Drets de l'Infant, que durà a terme les funcions que s'ordenen a continuació.

El comitè estarà format per deu experts de gran integritat moral i competència reconeguda en el camp propi d'aquesta Convenció. Els membres del Comitè han de ser elegits pels Estats membres d'entre els seus ciutadans i han d'exercir les seves funcions a títol personal. Es tindrà en compte una distribució equitativa i també els principals sistemes legals.

Els membres del Comitè han de ser elegits mitjançant votació secreta d'una llista de persones designades pels Estats membres. Cada Estat membre ha de nomenar una persona d'entre els seus ciutadans.

L'elecció inicial del Comitè tindrà lloc pel cap alt sis mesos després de l'entrada en vigor d'aquesta Convenció i després cada dos anys. Almenys quatre mesos abans de la data de cada elecció, el Secretari General de les Nacions Unides ha d'enviar una carta als Estats membres invitant-los a presentar els seus candidats en el termini de dos mesos. Després, el Secretari General prepararà una llista per ordre alfabètic de les persones designades, indicant els Estats membres que les han designades, i la presentarà als Estats membres en aquesta Convenció.

Les eleccions se celebraran en una reunió dels Estats membres convocada pel Secretari General a la seu central de les Nacions Unides. En aquesta reunió, el quòrum de la qual seran els dos terços dels Estats membres, les persones elegides per formar part del Comitè seran les que obtinguin el nombre més alt de vots i la majoria absoluta dels vots dels representants dels Estats membres votants presents.

Els membres del Comitè seran elegits per un termini de quatre anys. Podran ser reelegits si se'n torna a presentar la candidatura. El mandat de cinc dels membres elegits en la primera elecció expiarà al cap de dos anys; immediatament després de la primera elecció, el president de la reunió elegirà per sorteig els noms d'aquests cinc membres.

Si un membre del Comitè morís, presentés la dimissió o declarés que per qualsevol causa no pot continuar exercint les seves funcions en el Comitè, l'Estat membre que el va designar designarà un altre expert d'entre els seus ciutadans per servir durant la resta del termini, si és aprovat pel Comitè.

El Comitè ha d'establir les seves pròpies normes de procediment.

El Comitè ha d'elegir els seus funcionaris per un període de dos anys.

Normalment, les reunions del Comitè tindran lloc a la seu central de les Nacions Unides o en qualsevol altre lloc convenient determinat pel mateix Comitè. El Comitè s'ha de

reunir en sessió ordinària un cop al any. La duració de les reunions serà determinada i revisada, si és procedent, en una reunió dels Estats membres en aquesta Convenció i subjecta a l'aprovació de l'Assemblea General.

El Secretari General de les Nacions Unides proporcionarà el personal i els equipaments necessaris per a l'execució de les funcions del Comitè segons aquesta Convenció.

Amb l'aprovació de l'Assemblea General, els membres del Comitè establerts d'acord amb aquesta Convenció rebran emoluments dels recursos de les Nacions Unides en els termes i les condicions que estableixi l'Assemblea.

Article 44

Els Estats membres es comprometen a presentar al Comitè, a través del Secretari General de les Nacions Unides, informes sobre les mesures adoptades per fer efectius els drets reconeguts en aquest document i sobre el progrés fet en l'ús d'aquests drets: Al cap de dos anys de l'entrada en vigor de la Convenció en cada Estat membre.

En endavant, cada cinc anys.

Els informes fets d'acord amb aquest article han de mencionar la situació real i les dificultats, si n'hi ha, que afectin al grau de compliment de les obligacions provinents d'aquesta convenció. També han de contenir prou informació perquè el Comitè es pugui fer càrrec clarament del nivell d'acompliment de la Convenció en el país de què es tracti.

Els Estats membres que hagin presentat al Comitè un informe inicial complet, en els informes subsegüents presentats d'acord amb el paràgraf b) no hauran de repetir la informació bàsica donada prèviament.

El Comitè pot demanar als Estats membres informació complementària relativa a l'acompliment de la Convenció.

Cada dos anys, per conducte del Consell Econòmic i Social, el Comitè ha de presentar un informe de les seves activitats a l'assemblea General de les Nacions Unides.

Els Estats membres difondran àmpliament els informes presentats.

Article 45

Amb l'objectiu de promoure l'aplicació efectiva de la Convenció i de fomentar la cooperació internacional en tot allò que propugna la Convenció:

Les institucions especialitzades, la UNICEF i els altres òrgans de les Nacions Unides, tenen el dret de ser representades en l'estudi del compliment de les disposicions d'aquesta Convenció que siguin de la seva competència. El Comitè pot invitar les institucions especialitzades, la UNICEF i d'altres organismes competents que consideri apropiats, a aportar assessorament especialitzat sobre l'aplicació de la Convenció en les matèries de llur competència. El Comitè pot invitar les institucions especialitzades, la UNICEF i d'altres òrgans de les Nacions Unides, a presentar informes sobre l'acompliment de la Convenció en matèria de llur competència.

Si ho considera convenient, el Comitè trametrà a les institucions especialitzades (la UNICEF i d'altres de competents), qualsevol informe dels Estats membres que contingui una demanda o que indiqui una necessitat d'assessorament o assistència tècnics, a més de les possibles observacions i dels suggeriments del Comitè en relació amb aquestes demandes.

El Comitè pot recomanar a l'Assemblea General de demanar al Secretari General que en representació seva porti a terme estudis d'assumptes específics relatius als drets de l'infant.

El Comitè pot fer suggeriments i recomanacions generals basades en la informació rebuda d'acord amb els articles 44 i 45 d'aquesta Convenció. Aquests suggeriments i recomanacions generals han de ser trameses a qualsevol Estat membre implicat i presentats en un informe a l'Assemblea General junt amb els comentaris que hi hagin fet els Estats membres.

PART III

Article 46

Aquesta Convenció pot ser signada per tots el Estats.

Article 47

Aquesta Convenció ha de ser ratificada. Les escriptures de ratificació seran dipositades a la Secretaria General de les Nacions Unides.

Article 48

Aquesta Convenció estarà oberta a l'adhesió de qualsevol Estat. Els documents d'adhesió seran dipositats a la Secretaria General de les Nacions Unides.

Article 49

Aquesta Convenció entrarà en vigor al trentè dia a comptar des de l'endemà de la data en què el vintè acord de ratificació o adhesió hagi estat dipositat a la Secretaria General de les Nacions Unides.

Per a cada Estat que ratifiqui la convenció o s'hi adhereixi, després d'haver estat dipositat el vintè document de ratificació o d'adhesió, la Convenció entrarà en vigor al trentè dia després que aquest Estat hagi dipositat el seu document de ratificació o d'adhesió.

Article 50

Qualsevol Estat membre hi pot proposar una esmena i registrar-la a la Secretaria General de les Nacions Unides. El Secretari General haurà de comunicar l'esmena proposada als Estats membres indicant si està a favor de convocar una conferència dels Estats membres per poder considerar i votar les propostes. Si en l'espai de quatre mesos des de la data de la comunicació almenys un terç dels Estats membres estan a favor de la conferència, el Secretari General haurà de convocar la conferència sota els auspicis de

les Nacions Unides. Qualsevol esmena que sigui adoptada per una majoria dels Estats membres presents a la conferència, i que l'hagin votada, haurà de ser presentada a l'Assemblea General de les Nacions Unides per a ser aprovada.

Tota esmena adoptada d'acord amb el paràgraf 1 d'aquest article entrarà en vigor quan hagi estat aprovada per l'Assemblea General i acceptada per dos terços dels Estats membres.

Quan una esmena entri en vigor serà preceptiva per als Estats membres que l'han acceptada, mentre que els altres Estats membres continuaran estant obligats per les disposicions d'aquesta Convenció i per les anteriors esmenes que hagin acceptat.

Article 51

El Secretari General de les Nacions Unides ha de rebre el text de les reserves fetes pels Estats en el moment de la seva ratificació o adhesió i enviar-les a tots els Estats.

No serà admesa cap reserva incompatible amb l'objecte i el propòsit d'aquesta Convenció.

Les reserves poden ser anul·lades en qualsevol moment mitjançant una notificació expressa adreçada al Secretari General de les Nacions Unides, el qual n'haurà d'informar a tots els Estats. Aquesta notificació tindrà efecte a partir de la data en què sigui rebuda pel Secretari General.

Article 52

Un Estat membre pot denunciar aquesta Convenció mitjançant un escrit tramès al Secretari General de les Nacions Unides. La denúncia esdevindrà efectiva un any després de la data en què hagi estat rebuda la notificació.

Article 53

El Secretari General de les Nacions Unides és designat dipositari d'aquesta Convenció.

Article 54

L'original d'aquesta Convenció, els textos àrab, xinès, anglès, francès i castellà de la qual són igualment autèntics, seran dipositats a la Secretaria General de les Nacions Unides.

El testimoni, els plenipotenciaris sotasignats degudament autoritzats pels respectius governs, signen aquesta Convenció.

Nacions Unides, novembre 1989